

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206151
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123206151.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., 2/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., právne zastúpení: JUDr. Daniel Tarbaj, so sídlom Zámocká 28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345 proti žalovanému: E. F. B., D.; G. H.: E., D., G. G. A. H. X, XXX XX B. - H. A., I.: XX XXX XXX, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 9Csp/69/2023 – 71 z 28.09.2023 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok v I. napadnutom vyhovujúcom výroku, čo do uloženia povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ ako oprávneným spoločne a nerozdielne sumu 1.000,-Eur a vo zvyšnej časti tento I. napadnutý vyhovujúci výrok mení tak, že žalobu zamietá.

II. Žalobcom 1/ a 2/ ako oprávneným spoločne a nerozdielne priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu z prísudku s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. priznal žalobcom 1/ a 2/ proti žalovanému titulom primeraného finančného zadostučinenia sumu 5.000,-Eur; vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku III. o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalovaného.

2. Po citovaní ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007Z.z. účinného do 09.06.2013 a od 10.06.2013, § 251, § 255 ods. 1 a § 257 CSP svoje rozhodnutie v podstate vecne dôvodil tým, že žalobcovia 1/ a 2/ sa podanou žalobou na žalovanom domáhali zaplata sumu 5.064,35Eur titulom primeraného finančného zadostučinenia, opierajúc svoj nárok o tvrdenie, že v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Csp/83/2022 boli ako spotrebitelia úspešní, lebo terajší žalovaný (vtedajší žalobca) si voči nim v označenom spore ako spotrebiteľom (pred postúpením pohľadávky) uplatňoval nárok na zaplata sumu 10.128,70Eur s prísl. zo Zmluvy o poskytnutí úveru z 28.05.2014, pričom žaloba bola rozsudkom z 16.01.2023 v celom rozsahu zmietnutá s konštatovaním, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkov, lebo v zmluve absentoval údaj o dobe trvania zmluvy. V základom konaní došlo zo strany žalovaného k iniciovaniu súdneho sporu o zaplata, v ktorom bol neúspešný, pretože ním pripravená zmluva neobsahovala predpísané náležitosti, čo spôsobilo jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť spojené iba s povinnosťou vrátenia čerpanej istiny, ktorá však už bola vrátená (úver vo výške 17.000,-Eur a vrátená suma 17.869,-Eur). Primerané zadostučinenie nemá napriek svojmu názvu nič spoločné s obdobným inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto nie je potrebné skúmať, či a

ako bolo zasiahnuté do osobnostnej sféry spotrebiteľa. Vzhľadom na podmienky upravujúce vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie tento inštitút slúži prednostne ako odmena spotrebiteľa za výhru v súdnom spore a sankcia dodávateľa za porušovanie jeho povinností alebo porušovanie práv spotrebiteľa. Aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba pri určovaní jeho výšky vychádzať z toho, že toto má plniť funkciu satisfakčnú a primerane aj funkciu preventívno - sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať predovšetkým ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Pri neexistencii zákonných kritérií pre určovanie výšky finančného zadosťučinenia, to musí byť priznané ako primerané. V prejednávanej veci patrí finančné zadosťučinenie za porušenie ustanovení občianskeho zákonníka ako aj o ochrane spotrebiteľa. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia v súdnej veci súd prihliadol najmä na charakter základného sporu, v ktorom reálne hrozila terajším žalobcom ujma cca 10.000,-Eur z dôvodu väd v dodávateľom pripravenej zmluve. Za primeranú výšku finančného zadosťučinenia považoval súd napokon sumu 5.000,-Eur a to najmä preto, že dodávateľ sa domáhal na spotrebiteľoch plnenia platobnej povinnosti, ktorá z dôvodu jeho zavinenia neexistovala. K námietkam žalovaného o nezohľadnení judikatúry NS SR riešiacej otázku riešenú v základom konaní inak podotkol, že žalovaný nevyužil možnosť podania odvolania, predmetom ktorého by urobil aj argumentáciu uvedenú v ním zmieňovanom rozhodnutí NS SR sp. zn. 1Cdo/167/2021. S poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 9Cdo/324/2020 odpovedal na námietku žalovaného, že porušenia povinností dodávateľa nemusia byť predmetom výroku rozhodnutia a postačuje aj obrana spotrebiteľa ako subjektu v konaní žalovaného s tým, že námietka, že vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie nemôže byť automaticky dôsledkom úspešnej obrany spotrebiteľa v spore je správna dovtedy, kým úspešnosť tejto obrany nie je výsledkom porušenia práva spotrebiteľa alebo porušenia povinností dodávateľa. Na zmluvu o pôžičke predloženú žalovaným neprihliadal, keďže mohla a mala byť predložená už v rámci vyjadrenia k žalobe alebo v rámci dupliky. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu s tým, že výška trov bude počítaná z prísudku.

3. Označený rozsudok včas podaným odvolaním, čo do I. vyhovujúceho výroku a čo do III. súvisiaceho výroku o trovách konania, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci), napadol žalovaný. Na prvom mieste odvolateľ poukazuje na to, že vzhľadom ku skutočnosti, že zmluva, ktorá bola v základnom konaní určená za bezúročnú a bezpoplatkovú bola uzatvorená v roku 2014, preto nemohla byť neplná prípadná preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia. Pri priznávaní a predovšetkým určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo potrebné podľa odvolateľa prihliadnúť aj na skutočnosť, že medzitým zo strany NS SR (rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/167/2021) došlo k odlišnému výkladu ako bol prezentovaný v základom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie preto nevedenie dodávateľa k tomu, aby upustil od „porušovania“ práv spotrebiteľov, nakoľko dôvody, pre ktoré súd v základom konaní žalobu zamietol, by vo svetle najnovšej judikatúry nemali byť reflektované. V tejto súvislosti podľa odvolateľa mal súd prihliadnúť aj na skutočnosť, že odvolateľ nebol účastníkom základného konania a preto nemal žiadnu možnosť brániť svoje práva v základnom konaní. Žalobcom bol poskytnutý úver vo výške 17.000,-Eur, pričom uhradili sumu 17.869,-Eur, teda nad rámec len sumu 869,-Eur. Priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,-Eur za danej situácie potom odvolateľ považujeme za viac než neprimerané. Priznaním finančného zadosťučinenia v takej výške došlo k vybočeniu z medzí ochrany spotrebiteľa. Takémuto konaniu nemožno poskytnúť súdnu ochranu. Základom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je primeranosť a súd ho určuje na základe vlastnej úvahy. Pre priznanie finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi a určenie výšky nie je podľa názoru odvolateľa podstatná jeho sankčná a represívna funkcia. Podľa odvolateľa primerané finančné zadosťučinenie vo väčšine prípadov nemá byť rovnaké ako hodnota porušeného práva (to iba vo veľmi výnimočných a závažných prípadoch). Malo by ujmu primerane kompenzovať, nie nahrádzať. Napokon ujma bola kompenzovaná zamietnutím žaloby. Súd by mal vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu (správanie pred a po uzavretí zmluvy, prípadné kroky poskytovateľa úveru voči spotrebiteľovi, či pri uplatnení práva boli spotrebiteľovi priznané trovy konania a pod.) a stanoviť výšku primeraného finančného zadosťučinenia tak, aby spĺňala predpoklad primeranosti. S ohľadom na výšku preukázanej ujmy žalobcov, čo bola úhrada sumy 869,-Eur nad sumu poskytnutého úveru, preto odvolateľ považuje za primerané zadosťučinenie vypočítané z tejto sumy a nie zo sumy, ktoré si žalobca a neskôr postupník uplatnil žalobou v základom konaní. Ako primerané sa preto aj s ohľadom na prax odvolacieho súdu javí

suma 100,-Eur. Je absurdné, ak by bol ktokoľvek za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu zo strany súdov sankcionovaný osobitným zadosťučinením pre protistranu. V prípade straty sporu predsa znáša neúspešná strana trovy konania protistrany. Na základe uvedeného žalovaný navrhol zmenu rozsudku spočívajúcu v zamietnutí žaloby, resp. jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na rozhodnutia senátov tunajšieho odvolacieho súdu, ktoré podľa neho podporujú jeho argumentáciu.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení ku odvolaniu, zotrvávajú na všetkých svojich právnych a skutkových tvrdeniach, navrhli rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a uplatnili trovy konania. Považujú ho za preskúmateľný. V zmysle zamietajúceho výroku rozhodnutia a jeho odôvodnenia v základnom konaní je podľa žalobcov evidentné, že na súde úspešne uplatnili porušenie ich práva, ako aj povinnosti žalovaného, čím naplnili hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Výsledok základného konania je potrebné považovať za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti v súdnom konaní podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Nemožno akceptovať ani tvrdenie odvolateľ o tom, že preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia je voči nemu naplnená, pretože zmluvy z roku 2014 už nepoužíva. Tu podstatné nie je, či odvolateľ ešte uzatvára zmluvné vzťahy s obdobným alebo rovnakým obsahom, avšak skutočnosť, že žalovaný z takýchto vadných zmlúv inkasuje splátky aj v súčasnosti a domáha sa ich zaplatenie aj v súdnom konaní, čomu svedčí samotné základné konanie. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má plniť prevenčnú funkciu aj z hľadiska, aby žalovaný (prípadne akýkoľvek iný dodávateľ) sa opätovne nedomáhal plnení v rozpore so zákonom alebo uzatváral vadné zmluvy aj v budúcnosti. Za irelevantnú považujú aj námietku žalovaného, že Najvyšší súd SR posúdil v inom konaní náležitosť doby trvania zmluvy v inej zmluve o úvere ako zachovanú. Ide jednak o iný spor z inej úverovej zmluvy a zároveň v súčasnosti je táto právna otázka predmetom prejudiciálneho konania na Súdnom dvore EÚ. K tvrdeniu žalovaného, že v základnom konaní nemal žiadnu možnosť brániť svoje práva uviedli, že nie je sporné, že žalovaný ako vtedajší žalobca inicioval základné konanie o zaplatenie pohľadávky, pričom aj v priebehu súdneho konania sám postúpil pohľadávku a navrhol zmenu na strane žalobcu. Nič mu však nebránilo, aby či už v konaní pokiaľ bol stranou v konaní predniesol všetky rozhodujúce okolnosti, alebo vyčkal s postúpením do právoplatného skončenia konania, prípadne navrhol vstup do konania ako intervenient. K námietke odvolateľa, podľa ktorej pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia nemá byť relevantná suma (nedôvodne) uplatnená dodávateľom v základnom konaní, ale výška bezdôvodného obohatenia uviedli, že žalovaný (vtedajší žalobca) si v pôvodnom konaní (nedôvodne) uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 10.128,70Eur. Minimálne o túto sumu mali byť žalobcovia nedôvodne ukrátení. Z tohto dôvodu je vo vzťahu k základnému konaniu a ich úspešnej obrane rozhodujúca a relevantná práve suma 10.128,70Eur, z ktorej za primeranú považujú cca 50 % ako výšku primeraného finančného zadosťučinenia. Výška hrozacej ujmy je jediným objektívnym kritériom z hľadiska jeho číselného vyjadrenia, preto má byť brané ako kritérium primárne. Do pozornosti dali, že žalovaný v základnom konaní (ako ani po jeho právoplatnom skončení) neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale aj terajšie súdne konanie sa snaží využiť vo svoj prospech. Primeranosť súdom priznanej sumy je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností. Rovnako odmietajú paušalizáciu výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá je potom svojvoľným uplatňovaním práva, ktoré poškodzuje spotrebiteľov a zvýhodňuje dodávateľov, porušujúcich spotrebiteľské právo. Na záver poukázali, že priznaná suma je 0,035 z výšky zisku žalovaného za rok 2022. Ide o symbolickú sumu, ktorá žalovaného neodradí od neustáleho porušovania spotrebiteľských noriem.

5. Ďalšie vyjadrenia strany do rozhodnutia odvolacieho súdu nepodali.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia

rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 veta prvá CSP) a právnenému zástupcovi žalobcov aj elektronickej (§ 219 ods. 3 veta druhá) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky tak pre čiastočné potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) a ako aj pre čiastočnú zmenu (§ 388 CSP) napadnutého I. vyhovujúceho výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní tak posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

9. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcov vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

12. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

13. V tejto súvislosti zásadným je rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3Cdo/31/2020 z 25.05.2022, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 3/2023: „Podmienka úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa namietat' v konaní pred súdom porušenie práva alebo povinností (§ 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a doplnení a osobitnými predpismi), je splnená aj vtedy, keď súd v inom konaní konštatoval toto porušenie pri rozhodovaní o predbežnej otázke“.

14. Žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia v celkovej výške 5.064,35Eur, ako 1 zo sumy, ktorú si voči ním v základom konaní uplatňoval žalovaný.

15. Nemožno mať pochybnosti o tom, že v súdnej veci bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Tvrdenie o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/83/2022 z 16.01.2023, v ktorom bola žaloba žalobcu (tu v postavení žalovaného) voči žalovaným (tu v postavení žalobcov) zamietnutá z dôvodu, že zmluva o úvere, z ktorej sa žalobca voči žalovaným domáhal plnenia, bola určená za bezúročnú a bezpoplatkov z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti - neuvedenie doby trvania zmluvy - kde žalovaní preukázateľne zaplatili viac, ako im bolo poskytnuté.

16. Podľa rozhodnutia NS SR, sp. zn. 7Cdo/92/2021 z 30.06.2022: „Pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu“.

17. Výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva teda na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odrazujúceho prostriedku ochrany. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

18. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

19. Pokiaľ ide o rozsah primeraného finančného zadosťučinenia, ako už bolo vyššie uvedené, predpis neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia, ktorého výšku s prihliadnutím na okolnosti súdnej veci podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie svojou úvahou určil nesprávne.

20. V súdnej veci nemateriálne okolnosti, ktoré mohli vyplývať z porušenia práva spotrebiteľov - teda žalobcov z ich strany tvrdené neboli. Na druhej strane však vťahnutím do súdneho sporu vo všeobecnosti dochádza k obmedzeniu komfortu života človeka, prinajmenšom v podobe neistoty o výsledok sporu. V postupe/konaní dodávateľa/žalovaného v rámci uzatvárania zmluvy o úvere bolo v základom súdnom konaní právoplatne konštatované jeho pochybenie – neuvedenie doby trvania zmluvy – a na uvedenom závere nemôže nič bez ďalšieho zmeniť ani skutočnosť, že ten už vo svetle aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu neobstojí, ak navyše nie je vylúčené, že v dôsledku prebiehajúceho konania pred SD EÚ môže opätovne dôjsť k jeho zvráteniu. Netreba zabúdať ani na to, že žalovaný k reparácii stavu, keď mu žalobcovia nad sumu reálne poskytnutého úveru preukázateľne zaplatili navyše 869,-Eur, tieto žalobcom dobrovoľne do dnešného dňa nevrátil. V tomto smere však žalobcami nebolo ani len tvrdené, že by im zadržiavanie tejto sumy malo spôsobovať osobitnú ujmu, či traumy, prípadne výrazné finančné problémy. Bez povšimnutia nemôže ostať ani fakt, že to bol práve žalovaný, ktorý základné súdne konanie inicioval, následne sám dobrovoľne na základe zmluvnej voľnosti pristúpil v priebehu základného súdneho konania k postúpeniu pohľadávky na tretí subjekt, a to, že ten nepodal voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v základom súdnom konaní opravný prostriedok, nemožno pripisovať na ťarchu žalobcom, a teda na uvedené prihliadať pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia o to viac, ak v základom súdnom konaní sa hralo o nárok práve zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi žalobcami a žalovaným, ktorý ju aj koncipoval.

21. Vzhľadom na naratív tohto rozhodnutia boli splnené podmienky na postup podľa § 387 ods. 1 CSP a tomu zodpovedá aj výrok tohto rozsudku, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti čo do priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1.000,-Eur ako vecne

správny potvrdil a vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti bol rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 CSP zmenený a žaloba bola vo zvyšku zamietnutá. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Preto na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

22. Výskyt rozdielných rozhodnutí v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva (viď m. m. nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 51/2014). Rozhodnutia iných senátov toho istého odvolacieho súdu, na ktoré poukazoval odvolateľ nenapĺňajú atribúty pojmu ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít (R 71/2018). Nemajú ani horizontálnu záväznú silu pre senát prejednávajúci tento spor. Potom neexistuje zákonná prekážka, pre ktorú by senát prejednávajúci tento spor, nemohol nezdierať názory vyslovené v odvolateľom označených rozhodnutiach, a to bez potreby bližšej reflexie na ne.

23. Pokiaľ ide o výrok o trovách celého konania. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018 a Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926). Preto o trovách celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP, § 262 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP a celkom úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov celého konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu, no iba z prisúdenej sumy. O výške priznanej náhrady trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).